

ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΛΕΟΝΤΙΟΥ

Μυριοσυτηνός

«Γραμμένο για τή Νεολαία μας»

*

ΑΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΩΡΑΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

« "Ανοιξίς και Νεολαία, ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σημαίνει,
εἶν' ἢ πρώτη ἀνθισμένη, ἢ δεύτερα στολισμένη
μὲ διάφορα στολίδια, αἰσθησὶν ποῦ προξενοῦν,
καὶ σ' αὐτὴ τῇ Νεολαία, καὶ σ' αὐτοὺς ποῦ τῇ πονοῦν.
"Ανοιξίς και Νεολαία! Δυὸ λαχτάρεις στή καρδιά μας!
πῶς τῇ πρώτη λαχταροῦμε! Πῶς πονοῦμε τὰ παιδιά μας! »

ΑΘΗΝΑΙ

1939

«Γραμμένο για τή Νεολαία μας»

*

ΑΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΩΡΑΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

*

“Ανοιξες και Νεολαία, ἔν και τὸ αὐτὸ σημαίνει,
εἶν' ἡ πρώτη ἀγδιαμένη, ἡ δευτέρα στολισμένη
τῶν διαφόρων στολισιῶν, αἰσθησιν πού προξενούν,
και σ' αὐτὴ τῇ Νεολαία, και σ' αὐτούς πού τῇ πονοῦν.
“Ανοιξες και Νεολαία! Δυὸ λαχτάρεις στὴ καρδιά μας!
πῶς τῇ πρώτη λαχταροῦμε! Πῶς πονοῦμε τὰ παιδιὰ μας!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΘΗΝΑΙ
1939

Μεγάλε και δοξασμένε Ἀρχηγέ

Ἡ ἐμπνευσμένη πρωτοβουλία σου σὲ κάθε παραγωγική, πνευματική και κοινωνική ἐκδήλωσιν τῆς γλυκειᾶς μας Πατρίδος και ἡ χαλύβδινος θέλησίς σου, ἐμψυχώνει και γεμίζει ἐνθουσιασμό κάθε ἑλληνική ψυχή. Ὅλαι αἱ μαραμμένα τάξεις, τοῦ γεωργοῦ, τοῦ ἐργάτου, τοῦ ναυτικοῦ, τοῦ καλλιτέχρου και γενικά τοῦ χειρώνακτος και τοῦ ἐπιστήμονος, ξαναζήσανε διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὴν ἑλληνικήν κολυμβήθρα τῶν ἰδανικῶν τῆς ψυχῆς μας.

Τὸ πανελλήνιο αὐτὸ ψυχικὸ λουτρὸν ξεκαθάρισε και ἔσβυσε ὅλες τίς παλῆς ἁμαρτίες. Ὁ σημερινὸς Ἕλληρ εἶναι πλημμυρισμένος ἀπὸ φιλοπατρία, ἀπὸ φιλοπονία και ἰδίως ἀπὸ ἐνθουσιασμό. Τὸ παρὸν ποίημά μου, τὸ ὁποῖον ἔγραψα γιὰ τὴν Νεολαία μας, δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο παρὰ ἐπίδρασις τῶν ἀνωτέρω και ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μου ψυχῆς και ἐκδήλωσις τῆς ἀφοσιώσεώς μου και τοῦ θαυμασμοῦ μου πρὸς τὰ ἔργα σου και πρὸς τὴν Ἑλληνικήν Νεολαίαν, διὰ τῆς ὁποίας και ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνεγείρεις τὸ Μεγάλο και Ἀκλόνητο Ἑλληνικὸ Οἰκοδόμημα.

Μὲ βαθυτάτην ἀφοσίωσιν

Λ. ΠΑΠΑΛΕΟΝΤΙΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

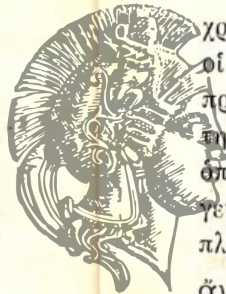
ΜΕΓΑΛΕ ΚΑΙ ΔΟΞΟΦΑΝΕ ΑΡΧΗΓΕ

... φησὶν ὅτι οὗτος ὁ ἀρχηγὸς ἦν ὁ
... καὶ ὁ ἀρχηγὸς ἦν ὁ ἀρχηγὸς
... καὶ ὁ ἀρχηγὸς ἦν ὁ ἀρχηγὸς
... καὶ ὁ ἀρχηγὸς ἦν ὁ ἀρχηγὸς

... καὶ ὁ ἀρχηγὸς ἦν ὁ ἀρχηγὸς
... καὶ ὁ ἀρχηγὸς ἦν ὁ ἀρχηγὸς
... καὶ ὁ ἀρχηγὸς ἦν ὁ ἀρχηγὸς
... καὶ ὁ ἀρχηγὸς ἦν ὁ ἀρχηγὸς

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Πρὸς τὸ ἀξιότιμον Ἑλληνικὸν κοινόν, καὶ ἰδίως
πρὸς τὴν εὐέλπιδα Ἑλληνικὴν Νεολαίαν.

Διδακτικὴ Παραίνεσις.

Κατὰ τὴν μυθολογίαν μας, ἡ ὁποία εἶναι ἀπ' ἀρχῆς μέ-
χρι τέλους μία εὐφροσύνη Ἑλληνικὴ παράδοσις καὶ φαντασία,
οἱ προγονοὶ μας, ὅσῳκις ἐπρόκειτο νὰ ἐορτάσουν μίαν νίκην
πρὸς τοὺς ἐχθροὺς των πρόσφατον, ἢ πρὸς ἀνάμνησιν μιᾶς τοιαύ-
της παλαιότερας νίκης των, εἶχον ἐφεύρη τὰς πανηγύρεις, τὰς
ὁποίας ἔκαμαν συνήθως πλησίον εἰς τὰ μέρη, ποῦ εἶχε γίνῃ τὸ
γεγονὸς διὰ τὸ ὁποῖον πανηγύριζον. Ἐβλεπετε λοιπὸν ἀπ' ὅλα τὰ
πλησίον μέρη, νὰ συναθροίζονται εἰς τὸ μέρος τῆς πανηγύρεως,
ἄνδρες γυναῖκες καὶ παιδιά, καὶ πρὸ παντὸς οἱ νέοι,
τῆς ἐποχῆς οἱ ἄλκιμοι ἀνδρεῖοι καὶ γενναῖοι,
κι' ἀφοῦ στὸ γλέντι τῶριχταν καὶ ἔθυσον στὸν Βάκχον,
Μετά, ἀρχίζαν τοὺς χοροὺς γιὰ νὰ καλοχωνέψουν,
νὰ ξαναφᾶν, νὰ ξαναπιοῦν καὶ νὰ ξαναχορέψουν.

Εἶναι περιττὸν νὰ ποῦμε ὅτι ὅλοι τους οἱ χοροὶ ἦσαν
πρακτικοὶ διδακτικοὶ καὶ ὠφέλιμοι.

Ἄλλ' ἓνας μεταξὺ αὐτῶν ἦταν χορὸς τῶν ὄλων,
καὶ κάποτε τὸν χόρευε καὶ ὁ θεὸς Ἀπόλλων,
"Ὅλοι οἱ πανηγυρισταὶ τὸν χόρευαν μαζὶ
κι' ὅσοι ἀπ' ἔξω ἔμνισκαν, λεγότανε χαζοί.

Αὐτὸν τὸν χορὸν λοιπὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐλάμβανον μέ-
ρος ὅλοι ὅσοι παρευρίσκοντο εἰς τὴν πανηγύριν, καὶ τὰ μικρὰ

παιδιά, και ὁ ὁποῖος ἦτο παραστατικώτατος διδασκικώτατος και εἰς ἄκρον ὀφέλιμος, θὰ προσπαθῆσω νὰ σᾶς τὸν παραστήσω ἐν ὀλίγοις,

Γιὰ νὰ σᾶς πάγω μιὰ στιγμή στὰ περασμένα χρόνια, νὰ νιώσετε γλυκὲς στιγμὲς νὰ τὰς θυμάσθ' αἰῶνια.

Ὅπως και ἐγὼ αὐτὴν τὴν στιγμήν νοσταλγικῶς θυμᾶμαι τὰ μικρά μου χρόνια και τὸν ἀείμνηστον διδάσκαλόν μου Ἰωάννην Τριανταφυλίδην ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἔμπνευσιν και τὸ θάρρος ἐν Τουρκοκρατουμένῃ πολίχνῃ, νὰ μᾶς διδάσκη ἐμπράκτως τὸν ἐν λόγῳ προγονικόν μας χορόν, και νὰ πρωτοστατῇ εἰς τὰς λεπτομερεῖας κατὰ τὴν ἔμπρακτον ἐφαρμογὴν του.

Ἦταν σωστὴ ἀπόλαυσις πνευματικὴ γιὰ νέους!

«Ὅπως προγόνους εἶχατε ἀνδρείους και γενναίους, και σεῖς ἀνδρεῖοι ὡς αὐτοὶ γενῆτε και γενναῖοι, σὲ ὄλα μιμηθῆτε τους, Φυλῆς Ἑλλήνων Νέοι. Και μοναχὰ τὸν διχασμόν, μόνον ἐλαττωμά τους, σκορπίσατέ τον στοὺς Ἐχθρούς, δῶρον γιὰ ἐμβλημα τους».

Πρὶν, και μετὰ ἀπ' τὸ χορό, αὐτὰ μᾶς τραγουδοῦσε, και στὰς ψυχὰς μας με αὐτὰ, Ἐλπίδος Φῶς σκορποῦσε.

Ὁ χορὸς λοιπὸν αὐτός, χορευόταν κυκλικῶς, και πρῶτον, εἰς τὸ μέσον τοῦ κύκλου, ἐτοποιητοῦντο ὄλα τὰ μικρὰ παιδιὰ, και ἀπὸ αὐτὰ ἀπετελεῖτο ὁ ἐσωτερικὸς κύκλος τοῦ χοροῦ.

Δεύτερον, τὸν μεσαῖον κύκλον ἀπετέλουν ὄλοι οἱ παρευρισκόμενοι ἄλκιμοι νεανῖαι, και

Τρίτον ἐξωτερικὸν κύκλον ἀπετέλουν ὄλοι οἱ παρευρισκόμενοι ἄνδρες παρήλικες και γέροντες.

Και μόνον αἱ γυναῖκες ὄσαι τυχὸν παρευρίσκοντο, ἔμενον ἔξω τοῦ χοροῦ, ὡς ἄπλοὶ αὐτοῦ θεαταί.

Ὁ χορὸς ἤρχιζε δι' ἐνὸς συνθήματος τοῦ γεροντοτέρου τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου, τὸ ὁποῖον ἐπηκολούθη ταυτόχρονος περιστροφικὴ κίνησις και τῶν τριῶν κύκλων τοῦ χοροῦ, και ὕμνος

τῶν γερόντων και ἀνδρῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου, εἰς ἀνάμνησιν τῆς νεότητος ἢ ὁποῖα τοὺς ἐγκατέλειπε.

Ἐψαλλον λοιπὸν ὄλοι οἱ παρήλικες περιστρεφόμενοι δεξιὰ τοῦ κύκλου με ρυθμικὰς κινήσεις.

«Ἄμμες πόκ' ἡμες, ἄλκιμοι νεανῖαι

Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐπωδοῦ τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου, τῶν γερόντων και παρηλικῶν ἀνδρῶν ἐν γένει, ἤρχιζε ψάλλον ὁ χορὸς τοῦ μεσαίου κύκλου τῶν ἀλκίμων νεανιῶν, περιστρεφόμενος μεν και αὐτὸς ταυτοχρόνως με τὸν ἐξωτερικὸν κύκλον τοῦ χοροῦ τῶν γερόντων, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἀριστερά, και λέγων :

Ἄμμες δὲ γ' εἰμές· αἱ δὲ λῆς, πείραν λάβε.

Μετὰ τὸ τέλος και αὐτῆς τῆς ἐπωδοῦ τῶν νεανιῶν, ἤρχιζε τελευταῖος ὁ ἐσωτερικὸς τοῦ μικροκόσμου κύκλος τοῦ χοροῦ, περιστρεφόμενος και αὐτὸς πρὸς τὰ ἀριστερά, παραλλήλως τοῦ μεσαίου κύκλου τῶν νεανιῶν, και δίδων ὑποσχέσεις εἰς τοὺς μεγαλειτέρους, διὰ τῆς ψαλλομένης παρ' αὐτοῦ ἐπωδοῦ.

«Ἄμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῶ κάρρονες».

Αἱ ἐπωδοὶ ἐψάλλοντο παρ' ἐνὸς ἐκάστου κύκλου τοῦ χοροῦ ἀλληλοδιαδόχως.

Εἰς κάθε πλήρη περιστροφὴν σταματοῦσαν και ἔθνον στὸν Βάκχον ἀπὸ ἓνα ποτήρι κρασί, ἀπὸ ἀμφορεῖς ποὺ ἔφερον μαζί τους, και μετὰ, ξεκινούσαν και πάλιν διὰ τὸ τέρμα τῆς δευτέρας περιστροφῆς, ὅποτε και πάλιν μετὰ τὴν θυσίαν τῷ Βάκχῳ, ἐξεκίνουν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας διὰ τὴν τρίτην περιστροφὴν.

Μετὰ τὸ τέλος τριῶν πλήρων στροφῶν, διηνοίγετο εὐρεῖα δίοδος μεταξὺ αὐτῶν, και ἀφοῦ ἔδιδε και πάλιν τὸ σύνθημα, ὁ γεροντότερος τοῦ ἐξωτερικοῦ χοροῦ, ἀμέσως ἤρχιζε και πάλιν ἢ ἐπωδὸς αὐτῶν εἰσερχομένων διὰ τῆς ἀνοικτῆς διόδου και καταλαμβάνόντων τὸν χῶρον τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου τοῦ χοροῦ, ἐνῶ οἱ μικροὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου, ἐξήρχοντο ταυτόχρονος και ἔψαλλον και αὐτοὶ τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἐπωδόν, και κατελάμβανον

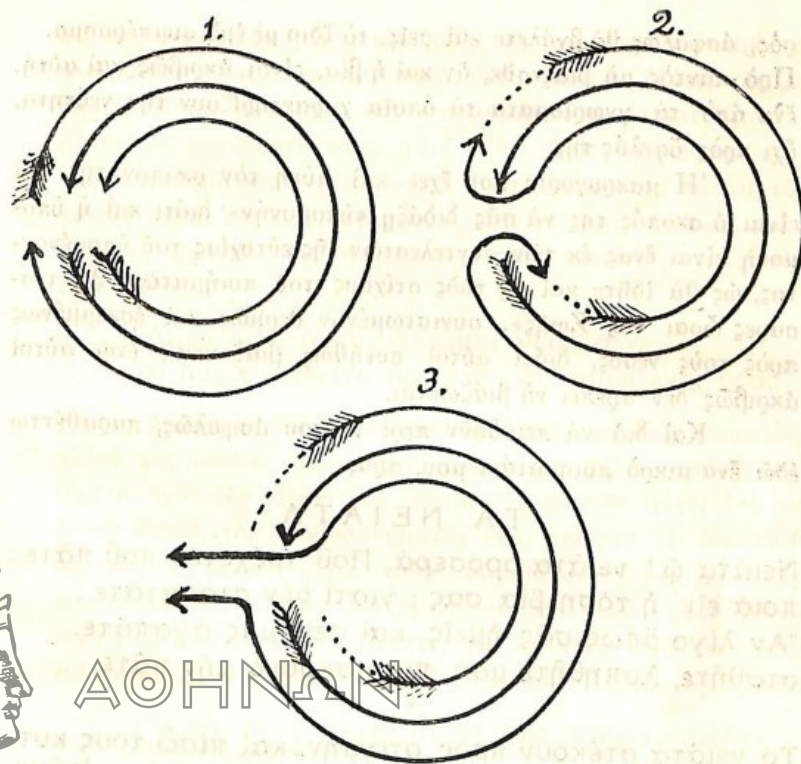
τὸν χώρον τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου τοῦ χοροῦ τῶν γερόντων, βαίνοντες ἀμφότεροι δεξιόθεν τῆς εἰσόδου καὶ ἐξόδου.

Συντελουμένης τῆς εἰσόδου καὶ ἐξόδου αὐτῶν, ὁ μεσαῖος κύκλος τοῦ χοροῦ τῶν νεανιῶν, ἴστατο εἰς προσοχήν, ψάλλον μόνον μετὰ τὴν σειρὰν του, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐπωδόν.

Συντελεσθείσης δὲ τῆς εἰσόδου καὶ ἐξόδου, διὰ συνθήματος καὶ πάλιν τοῦ γεροντοτέρου, ἤρχιζαν ἐκ νέου ὡς καὶ κατὰ τὴν πρώτην φοράν, αἱ κινήσεις καὶ τῶν τριῶν κύκλων τοῦ χοροῦ, μετὰ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι οἱ παρήλικες κατεῖχον τὸν ἐσωτερικὸν κύκλον, τὰ δὲ μικρὰ τὸν ἐξωτερικόν.

Ἄφου συνεπλήρουν τρεῖς καὶ πάλιν περιστροφάς, ψαλλομένης κατὰ τὴν διάρκειαν ἐκάστης περιστροφῆς, παρ' ἐκάστου τῶν τριῶν κύκλων τοῦ χοροῦ, τῆς ἰδίας αὐτῶν ἐπωδοῦ κατὰ σειρὰν, διηνοίγεται καὶ πάλιν εὐρεῖα δίοδος, καὶ ψαλλόντων ἐναλλάξ, τῶν παρηλικῶν, τῶν νεανιῶν, καὶ τῶν μικρῶν, τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπωδοὺς, ἐξήρχοντο οἱ παρήλικες ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου, παρελάμβανον μαζί τους καὶ τοὺς μικροὺς τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου τοῦ χοροῦ, καὶ ἀπεχώρουν εἰς καθορισμένας θέσεις, διὰ νὰ ἀπολαύσουν τῆς θέας τῶν συμμετρικῶν γυμνασμάτων, τὰ ὁποῖα συνήθως ἐξετέλει, ὁ μένων εἰς τὸν στίβον μεσαῖος κύκλος τοῦ χοροῦ τῶν νεανιῶν.

Πρὸς εὐκολοτέραν κατανόησιν τῆς διεξαγωγῆς τοῦ ὡς ἄνω χοροῦ. παραθέτω τρία κυκλικά σχεδιαγράμματα, ἀρκούντως διαφωτιστικά, παριστάνοντα τὸ ὑπ' ἀρ. 1 τὴν πρώτην φάσιν τοῦ χοροῦ. Τὸ ὑπ' ἀρ. 2 τὴν δευτέραν, καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 3 τὴν τρίτην φάσιν αὐτοῦ.

Καὶ τώρα ἐν ὀλίγοις θὰ σᾶς ἀναφέρω τὸν σκοπὸν ὁ ὁποῖος μετὰ ἐπέβαλλε νὰ σᾶς ἀναπτύξω λεπτομερῶς, τὸν ὡς ἄνω προγονικὸν μας χορόν.

Ἄπλουστατα, «καὶ ἀναφέρομαι καὶ πάλιν πρὸς τὴν ἀγαπητὴν καὶ εὐέλπιδα νεολαίαν μας αὐτὴν τὴν στιγμὴν». Σκοπὸς μου εἶναι νὰ σᾶς ὑποδείξω τὸ μεγάλης ἀξίας διὰ σᾶς «συμπέρασμα» εἰς τὸ ὁποῖον καταλήγω μετ' ἐκάστην μελέτην τῆς μικρᾶς τοῦ χοροῦ ἐπωδοῦ, μικρᾶς μὲν κατ' ἐπιφάνειαν, μεγάλης δὲ εἰς περιεχόμενον.

Ἄμμες πόκ' ἡμες ἄλκιμοι νεανίαί.

«Ἄμες δὲ γ' εἰμές· αἶ δὲ λῆς, πείραν λάβε».

Ἄμες δὲ γ' ἐσσόμεθα, πολλῶ κάρρονες.»

Δώσατε ὁμως προσοχήν, παρακολουθήσατέ με εἰς τὰς σκέψεις μου, καὶ θὰ ἰδῆτε, ὅτι καὶ ἐγὼ βλέπω ὡς σκοπὸν τοῦ ἐν λόγῳ χοροῦ. Καὶ τότε ἐκ τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει ὁ χο-

ρός, ἀσφαλῶς θὰ βγάλετε καὶ σεῖς, τὸ ἴδιο μὲ ἐμὲ συμπέρασμα.
 Πρὸ παντὸς μὴ βιάζεσθε, ἂν καὶ ἡ βία, εἶναι ἀκριβῶς καὶ αὐτὴ,
 ἕνα ἀπὸ τὰ γνωρίσματα τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζουν τὴν νεότητα,
 ὄχι πρὸς ὄφελός της.

Ἡ μακρυγορία μου ἔχει καὶ αὐτὴ τὸν σκοπὸν της, καὶ
 εἶναι ὁ σκοπὸς της νὰ σᾶς διδάξῃ «ὕπομονήν»· διότι καὶ ἡ ὑπο-
 μονὴ εἶναι ἕνας ἐκ τῶν συντελεστῶν τῆς εὐτυχίας τοῦ ὑπομένον-
 τος, ὡς θὰ ἰδῆτε καὶ εἰς τοὺς στίχους τοῦ ποιήματος «Αἱ τέσ-
 σαρες ὥραι τὰς Ζωῆς», συνιστωμένην θερμῶς καὶ ἐσκεμμένως
 πρὸς τοὺς νέους, διότι αὐτοὶ συνήθως βιάζονται, ἐνῶ αὐτοὶ
 ἀκριβῶς δὲν πρέπει νὰ βιάζονται.

Καὶ διὰ νὰ πειθοῦν περὶ τούτου ἀσφαλῶς, παραθέτω
 ἐδῶ ἕνα μικρὸ ποιηματάκι μου, πρὸς

ΤΑ ΝΕΙΑΤΑ

Νειᾶτα ῶ! νειᾶτα δροσερά. Ποῦ τρέχετε; ποῦ πᾶτε;
 ποῖα εἶν' ἡ τόση βία σας; γιατί δὲν σταματᾶτε;
 Ἄν λίγο ὅπως σᾶς ἡμεῖς, καὶ σεῖς μᾶς ἀγαπάτε,
 σταθῆτε, λυπηθῆτε μας, πρὸ μακρυνᾶ μὴν πᾶτε

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

* *

Τὰ νειᾶτα στέκουν πρὸς στιγμὴν, καὶ πίσω τους κυτ-
 [τᾶνε,
 βλέπουν πῶς ὄλοι γήρασαν, πίσω τους ὅσοι πᾶνε.
 Λυπήθησαν κι' αὐτὰ γι' αὐτό, στρέφουν καὶ μπρὸς
 [τραβᾶνε,
 κι' ὅσο πολὺ κι' ἂν τὰ καλῆς! Πιὰ πίσω δὲ γυρνᾶνε.

Πρὸς τί λοιπὸν νὰ βιάζονται οἱ νέοι; Τὸ μικρὸν αὐτὸ
 ποιηματάκι, τὸ ὁποῖον ἀποτείνομεν ἡμεῖς οἱ παρήλικες ἐν γένει
 πρὸς τὰ νειᾶτα, ἐκλιπαροῦντες αὐτὰ νὰ σταματήσουν, ἄς πείσῃ
 τὴν νεολαίαν μας, ὅτι δὲν πρέπει νὰ βιάζεται, διότι ὅπως καὶ
 ἄλλη λαϊκὴ παροιμία λέγει: «ὁποῖος βιάζεται σκοντάφτει».

Καὶ τώρα πλέον, κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τὸ
 συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον θὰ βγάλωμεν μαζί, ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ
 χοροῦ μας.

Ἐν πρώτοις βλέπομεν ἕνα ὀλόκληρον κόσμον, τοὺς πα-
 ρήλικας ἐν γένει ἄνδρας, τοὺς ὁποῖους ἐγκατέλειψαν τὰ νειᾶτα,

ὡς δύοντας πλέον ἡλίους τῆς ζωῆς, νὰ προσαινεῖζον πρὸς τοὺς
 ἀλκίμους νεανίας, τοὺς μεσουρανοῦντας αὐτοὺς ἡλίους τῆς ζωῆς,
 ἰδίους αὐτῶν βλαστῶν, νὰ συναισθάνωνται ἐνσυνειδήτως τὴν
 ἀξίαν τοῦ μεσουρανήματος αὐτῶν, νὰ τοὺς θαυμάζουν καὶ νὰ
 τοὺς ὑπενθυμίζουν νοσταλγικῶς, ὅτι τὰ γερά τους νειᾶτα, τὸ μέ-
 γιστον τοῦτο τῆς ζωῆς ἀγαθόν, ἄλλοτε τὰ εἶχον ἐκεῖνοι, καὶ ἀπὸ
 ἐκείνους ἄρα νὰ κληρονομήσανε, προσφωνοῦντες πρὸς αὐτοὺς
 πικροχόλως.

«Ἄμες πόκ' ἡμες, ἄλκιμοι νεανία».

Καὶ ἡμεῖς κάποτε ἡμαστέ, δυναμωμένοι νέοι.

Δεύτερον βλέπομεν τοὺς ἀλκίμους νεανίας, ἐνσυνειδήτως
 πλέον καὶ αὐτοὺς συναισθανομένους τὴν ἀξίαν ποὺ ἔχουν τὰ
 νειᾶτα, καὶ τὴν ἀξίαν τὴν ὁποῖαν προσκοτῶν αὐτοὶ ἀπὸ αὐτὰ,
 ἐν τῷ Ζενίθ, τοῦ μεσουρανήματός των, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὑπο-
 συνειδήτως μόνον μέχρι τοῦδε διησθάνοντο, ἐπαιρομένους ἐπὶ
 τούτῳ καὶ θέλοντας νὰ ἐξωτερικεύσουν τὴν χαρὰν των, μὲ ἔπαρ-
 σιν (!) νὰ ἀπαντοῦν ὡς βλέπετε, εἰς ἐκείνους, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους
 ἐκληρονόμησαν τὸ μεσουρανήμα τους, καὶ νὰ λέγουν πρὸς αὐτοὺς.

«Ἄμες δὲ γ' εἰμὲς αἱ δὲ λῆς, πείραν λάβε»

Καὶ ἡμεῖς τώρα ἡμεθα, καὶ ἂν θέλετε πειραματισθῆτε
 (Δοκιμάσατε).

Καὶ τρίτον βλέπομεν τοὺς μικροὺς, ὑποσυνειδήτως μὲν,
 ἀλλ' ὅπως δῆποτε συναισθανομένους καὶ αὐτοὺς τὴν ἀξίαν ποὺ
 ἔχουν τὰ νειᾶτα, καὶ ὡς ἀνατέλλοντες ἡλιοὶ πλέον αὐτοί, νὰ ἐκ-
 δηλοῦν τὸν πόθον ὁ ὁποῖος ἀρχίζει νὰ ὑποφώσκη στὴν καρδιά
 τους, νὰ φθάσουν δηλαδὴ κι' αὐτοὶ στὸ μεσουρανήμα τους, καὶ
 νὰ ὑπόσχονται ρητῶς εἰς τοὺς ἀλκίμους νέους, ὅτι θὰ γίνουν καὶ
 αὐτοὶ πολὺ καλλίτεροι.

«Ἄμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῶ κάρρονες»

Καὶ ἡμεῖς θὰ γίνωμεν πολὺ καλλίτεροι.

(!) Ἡ ἔπαρσις εἶναι συναίσθημα, ἀναπαραγόμενον ἐκ τῆς συναισθήσεως
 μιᾶς ἐν ἡμῖν ἀξίας. Ἄλλ' ἐκδηλούμενον, μειεῖ τὴν ἀναπαραγούσαν αὐτὸ συναίσθη-
 σιν.—Α. Π. Α.

Ἐξ ὄλων τῶν ἀνωτέρω, γίνεται καταφανῆς ὁ σκοπὸς τοῦ χοροῦ, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς ἐπωδοῦ του θέλει νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ μεσουρανῶν τῆς νεότητος ἥλιος, εἶναι τὸ μέγιστον τῆς ζωῆς ἀγαθὸν διὰ τοὺς νέους. Ἡ γλυκεῖα ἐλπίς τοῦ δύνοντος ἡλίου τοῦ γήρατος. Ἡ ὑποφώσκουσα προσδοκία τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου τῶν μικρῶν.

Καὶ ὅταν αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ χοροῦ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐξ ὄλων τῶν ἀνωτέρω, ἀφοῦ ὅλοι οἱ παρήλικες ἐνσυνειδήτως ἀποδίδουν σημασίαν, καὶ περιβάλλουν μὲ στοργὴν τὴν Νεότητα! Ἀφοῦ ἡ ἰδία Νεότης ἐνσυνειδήτως πλέον καὶ αὐτὴ ἀναγνωρίζει τὴν ἀξίαν της, καὶ μὲ ἔπαρσιν ὡς βλέπετε τὴν ἐπιδεικνύει. Ἀφοῦ καὶ ὅλος ὁ μικρόκοσμος ὑποσυνειδήτως τὴν αἰσθάνεται, καὶ πρὸς αὐτὴν τὰς πτέρυγας αὐτοῦ τανύει. Ἀφοῦ μὲ ἄλλας λέξεις ὅλοι μας μικροὶ μεγάλοι ἀποδίδομεν μεγίστην σημασίαν καὶ ἀξίαν εἰς τὴν Νεότητα, ἀναγνωρίζοντες ἐν αὐτῇ «τὴν Σήμερον τῆς Αὔριον». Ποῖον, ἐκ τῆς ἀποδείξεως ἐνὸς τόσον μεγάλου σκοποῦ, τοῦ ἰδεώδους αὐτοῦ χοροῦ τῶν προγόνων μας, ποῖον λέγω νομίζετε ὅτι ἐπιβάλλεται εἰς ὄλους μας νὰ ἐξαγάγωμεν συμπέρασμα;

Πῶς θὰ ἤθελα αὐτὴν τὴν στιγμήν νὰ εἶχα ἐμπρὸς μου, ὄλην τὴν νεολαίαν μας, νὰ ἀκούσω ἀπὸ τὸ στόμα της τὴν ἀπάντησίν της εἰς τὸ ἐρώτημά μου, νὰ ἐντρυφήσω στὰ συμπεράσματά της, καὶ κατόπιν νὰ τῆς πῶ καὶ ἐγὼ τὸ ἰδικόν μου συμπέρασμα; Ἀλλὰ ἐπειδὴ αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ, διὰ τοῦτο πρῶτος ἐγὼ σὰς λέγω τὸ συμπέρασμά μου.

Εὐελπίς καὶ συμπαθὴς νεολαία, ἐφ' ὅσον Σέ! ἀντιλαμβάνομεθα, καὶ Σύ! πραγματικῶς εἶσαι, ἡ ἐλπίς καὶ προσδοκία, ὄχι πλέον ἐνὸς ἐκάστου ἐξ ἡμῶν μονομερῶς, ἀλλὰ ὅλης ἐν γένει τῆς Φυλῆς μας, ἐφ' ὅσον Σύ! αὔριον αὐτὴν θὰ ἀντιπροσωπεύσης, εἶναι καθήκον σου ἐπιτακτικὸν καὶ ἐπιβεβλημένον, νὰ μελετήσης σοβαρῶς τὴν θέσιν σου.

Νὰ τιμῆσης ὑπερασπιζομένη τὴν Πατρίδα σου, τοῦτέστι τὴν Φυλὴν σου, τοῦτέστι Σεαυτήν.

Νὰ διδαχθῆς τοὺς ἠθικοὺς κινδύνους πού σε ἐπαπειλοῦν στὸ διάβα σου, καὶ νὰ προφυλαχθῆς ἀπ' αὐτούς.

Νὰ συμμορφωθῆς πρὸς τὰ παραγγέλματα τῆς σωφροσύνης. Νὰ ἀποκτήσης θέλησιν, ἐγκράτειαν καὶ ὑπομονήν.

Νὰ μορφώσης χαρακτῆρα δι' αὐτῶν.

Νὰ ἀποφύγῃς παραλόγους καὶ βεβιασμένας αἰσθηματικὰς τινάς, πλὴν κούφους ἀπαιτήσεις τῆς καρδιᾶς, μὴ ἐν καιρῷ γινόμενας.

Καὶ ἐν γένει νὰ καταρτισθῆς οὕτως, ὥστε αὔριον, προοδευτικὴν νὰ δώσης κατεύθυνσιν, εἰς τὰς τύχας τῆς Φυλῆς μας τὴν ὁποίαν Σύ, αὔριον θὰ ἀντιπροσωπεύης.

Ἀγαπητὴ Νεολαία. Αὐτὸ εἶναι τὸ συμπέρασμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ ἐξάγω, ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ χοροῦ τὸν ὁποῖον σὰς ἀνέπτυξα, καὶ τῆς ἐπωδοῦ του.

Θὰ εἶμαι εὐτυχῆς, ἐὰν συμφωνήσης μαζί μου καὶ συμμορφωθῆς πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ συμπεράσματός μου. Ἀλλὰ Σύ, θὰ εἶσαι εὐτυχέστερα, διότι Σύ, θὰ ἀπολαύσης τοὺς θετικοὺς καρποὺς τῆς διαπαιδαγωγίσεώς σου, ὕλικούς τε καὶ πνευματικούς καὶ ἀναλόγως πρὸς αὐτὴν, θὰ ποδηγετήσης, καὶ Σύ! τὴν μετὰ Σέ! νεολαίαν, πρὸς προοδευτικὴν διαιώνισιν τῆς Φυλῆς μας.

Ὁ χορὸς λοιπὸν αὐτός, ὡς βλέπετε, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἦτο παραστατικώτατος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύεται ἀπὸ μία τεχνικὴ ματιὰ πού θὰ ρίξῃ κανεὶς ἀπάνω στὰ σχεδιαγράμματα, ἀλλὰ καὶ ἔτι πλέον θὰ ἀπεδεικνύετο, ἐὰν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀναπαρασταθῆ ἐκ τοῦ πραγματικοῦ, εἰς ἓνα κατάλληλον χῶρον ὡς τὸ Στάδιον, π. χ. ἀπὸ μέρους τῶν ἀρμοδίων. Ἦτο ἐπίσης καὶ διδασκικώτατος, καὶ ἐν πολλοῖς, ἠθικῶς τε καὶ ὕλικῶς ἐπωφελῆς, συνδυάζων τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου. Ἐνέκλειε δηλαδὴ ἐν ἑαυτῷ συνδυασμόν, τὸν ὁποῖον πάντοτε πρέπει νὰ ἐπιδιώκῃ κανεὶς, εἰς οἷαν δὴποτε ἐνέργειαν τῆς ζωῆς του, εἴτε δι' ἀτομικὴν του χρῆσιν καὶ ὠφέλειαν, εἴτε προκειμένου νὰ συμβουλευθῆ ἢ ποδηγετήσῃ μικροτέρας ἡλικίας, καὶ πρὸ παντὸς τὴν νεανικὴν, ἥτις εἰς τὸ στάδιόν της διατρέχει τοὺς μεγαλειτέρους ἠθικοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποῖους ποδηγετουμένη καταλλήλως, ἀποκτᾷ μεγαλειτέραν πιθανότητα νὰ τοὺς παρακάμψῃ.

Ἡ πείρα ἡ ὁποία παντοιοτρόπως εἶναι δυνατόν νὰ ὠφελήσῃ τὸν ἄνθρωπον, εἶναι γνωστὸν ὅτι ἀποκτᾶται διὰ τοῦ χρόνου διὰ τῆς ἡλικίας, ἀλλὰ προκειμένου περὶ τῆς νεότητος, ἐφ'

ὅσον τῆς λείπῃ ἢ ἡλικία, εἶναι ἐπόμενονον ὅτι τῆς λείπῃ καὶ ἢ πείρα.

Ἡ σκέψις ὅτι ἡ πείρα ἐνὸς δευτέρου, εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς ὄφελος μὴ πεπειραμένων, καὶ δὴ τῶν νέων γενικῶς ὡς γενικῶς μὴ πείραν κεκτημένων, γεννηθεῖσα ἐν ἐμοὶ ἐκ τῆς ἐμπνευσμένης καθ' ὅλα δράσεως τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος τοῦ Κυβερνήτου μας Κ^ον Κ^ον Ι. Μεταξᾶ, καὶ δὴ ἐκ τοῦ εἰλικρινῶς συγκινοῦντος ὑπὲρ τῆς Νεολαίας μας ἐνδιαφέροντος Αὐτοῦ, μὲ ἐπέβαλλε ὡς ἀνάγκην τὴν ὑποχρέωσιν, νὰ ἐκπονήσω χάριν τῆς νεολαίας μας, ἓνα παραινετικὸν οὕτως εἰπεῖν, ἔμμετρον ποίημα, εἰς τὸ ὁποῖον παραλληλίζων τὰς τέσσαρας ἡλικίας τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, πρὸς τὰς τέσσαρας ὥρας τοῦ ἔτους.

«Αἱ τέσσαρες ὥραι τῆς Ζωῆς» ἐπονομάζω.

Πολλὰ τὰ τερπνὰ καὶ διδακτικὰ θὰ μελετήσῃ ἐν αὐτῷ ἡ νεολαία μας. Καὶ δὲν λέγω ὅτι, ἐὰν ἀκολουθήσῃ τὰς ἐν αὐτῷ παρελαυνούσας συμβουλὰς καὶ παραινέσεις θὰ ὀφελῆθῃ ἐξ αὐτῶν, διότι τοῦτο εἶναι αὐτιμόνητον. Ἀλλὰ μετὰ πεποιθήσεως λέγω ὅτι θὰ πεισθῇ καὶ θὰ τὰς ἀκολουθήσῃ. Εἴθε νὰ μὴ διαψευσθῶ. Ἀλλὰ βασίμως ἐλπίζω εἰς ἐν τοιοῦτον ἀποτέλεσμα.

Τὴν νεολαίαν μας διακρίνει πρὸ παντός, ἡ ἀντίληψις, καὶ ἀσφαλῶς αὐτὴ δὲν θὰ τὴν ἀφήσῃ ἀδιάφορον πρὸς τὰς προτροπὰς τοῦ ποιήματος, ἐπὶ ζημίᾳ τῆς.

Μᾶλλον θὰ θελήσῃ νὰ τὰς ὑπερβάλλῃ, ἐν τῷ συμφέροντι αὐτῆς, τερπομένη ἅμα καὶ ὀφελουμένη ψυχικῶς; ἐκ τῆς ἀναγνώσεως, τῶν μεστῶν αἰσθηματικῆς συμπόνιας πρὸς αὐτὴν καὶ συμπαιθείας, στίχων τοῦ ποιήματός μου.

Ὡς κατακλείδα τῆς ἀντὶ προλόγου παραινέσεώς μου ταύτης, παραθέτω ἀγνώστου μου σοφοῦ γνωμικόν, λίαν διδακτικὸν τερπνὸν πρότυπον καὶ ποιητικόν.

«Εἴ μὲν δεῖ μαθεῖν καὶ μὴ παθεῖν ; = Καλὸν τὸ μαθεῖν.
Εἰ δὲ δεῖ παθεῖν ἢ δὴ μαθεῖν ; = Οὐ δεῖ μαθεῖν, παθεῖν χρῆ».

Συμφώνως πρὸς τὸ ἀνωτέρω γνωμικόν, προτρέπω συμπαθῶς τὴν νεολαίαν μας, τὴν Ἑλλάδα τῆς αὔριον, νὰ μὴ θελήσῃ

νὰ πάθῃ, διὰ νὰ μάθῃ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶναι εὐκόλον νὰ μάθῃ, διὰ νὰ μὴν πάθῃ.

Εὐελπιστῶν καὶ πάλιν ὅτι ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἐπισταμένη μελέτη τοῦ ποιήματος «Αἱ τέσσαρες ὥραι τῆς Ζωῆς» πολλαπλῶς ἐπωφελῶς θὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου τῆς νεολαίας μας. Συνιστῶ αὐτὸ πρὸς αὐτήν, ὡς ἐμπρέπουσαν αὐτῇ, τερπνὴν καὶ ὀφέλιμον ψυχαγωγίαν. Ἐν τέλει τοῦ ὡς ἄνω ποιήματος, ἐπισυνάπτω καὶ ἕτερα δύο μικρὰ ποιήματά μου, πατριωτικοῦ καὶ ταῦτα περιεχομένου. Τὸ «Φῶς ἐν σκότει = Ἄλωσις», καὶ τὸ «Διχασμὸς καὶ Ἐνωσις». Ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ταῦτα εὐχαρίστως θὰ ἀναγνωσθοῦν ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ κοινοῦ, καὶ τῆς ἀγαπητῆς μας Νεολαίας.

Λ. ΠΑΠΑΛΕΟΝΤΙΟΥ

ΑΘΗΝΩΝ

- Σ' ἄλλων τὴν θῆαν, ἡ καρδιά αἰμάσσει καὶ πενθεῖ,
σ' ἄλλων τὴν ὄψιν, διαρκῆς μειδίαμα ἀνθεῖ.
- 6.— Μὰ καὶ αἱ ποικιλόμορφοι αὐταὶ τῆς μοίρας τάξεις,
κι' αὐταὶ σὸ διὰ βᾶ τῆς ζωῆς, ἀλλάζουσαν παρατάξεις,
Πολλοὶ ἀπὸ τοῦς δυστυχεῖς βρίσκουν τὴν εὐτυχίαν,
ἄλλοι δὲ πάλιν εὐτυχεῖς, πέφτουν σὲ δυστυχίαν.
- 7.— Κι' ὅπως βρεθοῦμε, τὰ μικρὰ τὰ χρόνια μας περνᾶνε
καὶ σ' ἄλλην ὥρα τῆς ζωῆς τρέχουν γιὰ νὰ μᾶς πᾶνε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'ΟΝ

- 1.— Μᾶς φέρνουν στὴν νεανικὴν ὄνειρεμένην ὥρα,
ποῦ ὅλα μᾶς προσμειδιοῦν καὶ μᾶς προσφέρουν δῶρα.
- 2.— Ἄλλὰ σταθῆτε, προσοχή, σιγά, μὴ βιασθῆτε,
τὰ δῶρα τῆς νεότητος μὲ βίαν μὴ γευθῆτε.
Γιατὶ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ φαρμάκι περιέχουν
κι' ὅσοι τὰ τρῶνε βιαστικά τέλος καλὸν δὲν ἔχουν.
- 3.— Τὰ δῶρα τῆς νεότητος εἶναι πάρα πολλὰ
μὰ πρέπει νὰ διαλέξουμε ἕξ ὅλων τὰ καλὰ.
- 4.— Ἄλλὰ σ' αὐτὸ ποιὸς θὰ γενῆ σύμβουλος κι' ὀδηγὸς μας.
προστάτης, καὶ εὐκρινῆς φίλος καὶ ξεναγὸς μας ;
- 5.— Μὴ σκέπτεσθε. Ὁ σύμβουλος εὐρίσκεται ἐντὸς μας,
παντοῦ μᾶς παρακολουθεῖ, εἶναι πολὺ γνωστὸς μας.
Στὴν κεφαλὴ μας κατοικεῖ, τὰς σκέψεις μας ρυθμίζει
καὶ στῆς ζωῆς τῆ σκοτεινιά, φῶς ρίχνει καὶ φωτίζει.
Αὐτιά καὶ μάτια καὶ λοιπὰ τοῦ σώματός μας μέλη
τὰς προσταγὰς του ἐκτελοῦν, καὶ κάμουν ὅτι θέλει.
Ὅπου ἐκεῖνος τὰ ὠθεῖ, ὄρμουσιν καὶ δὲν δισταζοῦν,
θέλουν κι' αὐτὰ ὅτι κι' αὐτός, καὶ ΝΟΥΝ, τὸν ὀνομάζουσαν.
Γιὰ τοῦτο εἶπαν, «νοῦς ὄρα καὶ μόνον νοῦς ἀκούει»
καὶ ἕνα μέλος μοναχά, σὸ νοῦ μας παρακούει.
Ναί, μόνον ἡ καρδιά σ' αὐτὸν κάποτε ἀντιλέγει,
μὰ πρέπει νὰ τὴ μάθουμε κι' αὐτὴ τὸ ΝΑΙ, νὰ λέγη,
σ' ὅτι ἐκεῖνος ὠριμα σκεφθεῖς, ἀποφασίζει,
ἂν τὴ ζωὴ μας θέλουμε, χαρὰ νὰ τὴν δροσίζη.

*

- 6.— Ὁ Πλαστοουργὸς τοῦ Σύμπαντος ποῦ ἔπλασε καὶ μᾶς
μέσα μας ἐνεφύσησε, καὶ χίλιας δυὸ ὄρμας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

- Κι' ἂν τὴν καρδιά μᾶς ἔδωσε, κίνητρον τῶν ὄρμων μας,
τὸν νοῦν κινεῖ πρὸς ἄμυναν καὶ πρὸς συναγερομένον μας.
- 7.— Ὅτι ἐκεῖνη μᾶς ζητᾶ, αὐτὸς ἂν τὸ ἐγκρίνη,
αὐτὸ θὰ εἶν' ἀπόλαυσις ὠφέλιμος, κι' ἄς γίνη.
Καὶ ἂν ἐκεῖνος ἀντιδρᾷ σ' ὅτι αὐτὴ ζηταί
ἔ! τότε ἄνευ δισταγμοῦ, ἐς κόρακας ἄς πάη.
Γιατὶ ἡ καρδιά εὐαίσθητὴ συχνὰ καὶ ἀπατάται
καὶ ὅταν γίνη τὸ κακόν, πονάει καὶ λυπάται.
Μὰ τότε πιά τί ὠφελεῖ ; ἀφοῦ τὸ σφάλμα γίνη,
θὰ ἔλθῃ ὡς συνέπεια, ἡ θλίψις καὶ ὀδύνη.
- 8.— Γιὰ τοῦτο πόθος καὶ φροντίς ἐντατικὴ ἄς γίνη
ὁ νοῦς μαζί μὲ τὴν καρδιά νὰ παίρνουν τὴν εὐθύνη.
Καὶ κάθε πρᾶξις ποῦ ὁ νοῦς μὲ τὴν καρδιά ἐγκρίνει
σώματος καὶ ψυχῆς ὁμοῦ, ὄφελος θὰ μᾶς δίνη.
Ἐνῶ ἡ πρᾶξις ποῦ ὁ νοῦς τὴν ἀποδοκιμάζει
καὶ μοναχὴ τῆς ἡ καρδιά τὴν ἐπιδοκιμάζει.
Πρόσκαιρον εὐχαρίστησιν σὸ σῶμα μόνον δίδει,
ἀλλὰ ζημίαν προξενεῖ, νοῦν καὶ ψυχὴν προδίδει.
- 9.— Καὶ βλέπεις τὴν συνειδησὶν ἀμέσως νὰ μᾶς τίπη
καὶ ἡ καρδιά ὡς ἔνοχος, ἀμέσως ὑποκύπτει.
Καὶ ἐννοεῖ τὸ σφάλμα τῆς ἀπὸ τὰς συνεπειᾶς
τῆς πραγματοποίησεως μιᾶς κάποιας οὐτοπίας.
- *
- 10.— Αὐτὰ συμβαίνουν μέσα μας, δὲν πρέπει νὰ μᾶς πείσουν,
πῶς ἡ καρδιά κι' ὁ νοῦς μαζί ὁπότε μᾶς ὠθήσουν
σὲ κάποια πρᾶξι. Τότ' αὐτὴ ὠφέλιμος θὰ εἶναι,
ψυχῆς ὁμοῦ καὶ σώματος ἀπόλαυσις θὰ εἶναι ;
- *
- 11.— Κι' ἂν ἡ καρδιά μας κάτι τί, μόνη τῆς μᾶς ζηταί
ποῦ δὲν τὸ δέχεται ὁ νοῦς, γι' αὐτὸ δὲν τὸν ρωτάει.
Ὅτι αὐτὸ ἀπόλαυσιν στιγμῆς θὰ μᾶς παράσχη,
κι' ἔπειτα σῶμα καὶ ψυχὴ, νοῦς καὶ καρδιά θὰ πάσχη ;
- *
- 12.— Ναί πρέπει νὰ μᾶς πείσουνε τόσοσιν ἀπτά στοιχεῖα
γιατ' ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτὰ, ζωῆς ἡ εὐτυχία.
Πόθους ποῦ μᾶς τοῦς συνιστᾶ νοῦς καὶ καρδιά μαζί
εἶναι τὰ δῶρα τὰ καλὰ ὁ νεῖος μ' αὐτὰ ἄς ζῆ.
Πόθους ποῦ μᾶς τοῦς συνιστᾶ μονάχη ἡ καρδιά μας,
φαρμάκι ἔχουν μέσα τους, καὶ φθειροῦνε τὴν γειὰ μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ^{ΟΝ}

- 1.— "Όσοι λοιπόν από τούς νειούς, τή νειότη σας λυπήσθε πρέπει πολύ έκλεκτικοί στούς πόθους σας νά είσθε. Πόθος πού μετά μιὰ στιγμή θά προκαλέση θλίψη, φύσει ὁ νοῦς τὸν ἀποθεῖ, κι' ἀπ' τή καρδιά ἄς λείψῃ
- 2.— Γιατί αὐτὴ κάπου μπορεῖ, δσάκις ἐπιμένῃ σὲ μιαν ἐπιθυμία τῆς στραβῆ προσηλωμένη, νά ἐκνευρίσῃ καὶ τὸν νοῦν, κι' αὐτὸς νά ἐπιτρέψῃ πρῶξιν, ἥτις προώρισται, πολλὰ νά καταστρέψῃ.
- 3.— Γι' αὐτό, σὲ σὰς ἀπόκειται, πρὶν νοῦς ἐκνευρισθῆ νά λείψ' ὁ πόθος τῆς καρδιάς καὶ νά ἐξωρισθῆ. Θέλῃσις καὶ ἐγκράτεια γι' αὐτό θά χρειασθῆ, ὁ πόθος ἀπὸ τῆ καρδιά, μ' αὐτὰ θά ἐξωσθῆ. 'Ο πόθος, ὅστις πρόκειται κακὸν νά προξενήσῃ, γι' αὐτό ὁ νοῦς δὲν ἔννοεῖ σ' αὐτό νά συμφωνήσῃ.

*

- 4.— Μὰ θέλῃσιν κι' ἐγκράτειαν θά πῆτε, τοῦ θά βροῦμε : ἐφ' ὅσον νέοι εἴμεθα καὶ μὴ ὄλα ἀποροῦμε, γιατί τὰ πρωτοβλέπουμε, καὶ κάτι τὰ θαρροῦμε, πῶς τὸ κακὸν, ἀπ' τὸ καλὸν νά διώξουμε μποροῦμε :

*

- 5.— Πολὺ σωστὴ καὶ λογικὴ συνάμα ἀπορία, πρέπει νά γίνῃ καὶ γι' αὐτήν, σωστὴ μιὰ θεωρία. Μὰ μὲ δυὸ λόγια μοναχὰ ἐγὼ θά σὰς τὴν λύσω, γιὰ κάτι τί, Συνειδησὶν πού λένε, θά μιλήσω. 'Ο νοῦς κι' αὐτὴ, οἱ δυὸ μαζί, ὅταν ἐρωτηθοῦνε, σὲ κάθε ἀπορία σας, ὀρθὰ θ' ἀποκριθοῦνε.
- 6.— 'Ὡς ὅτου μεγαλώσετε, ὡς ὅτου ἀνδρωθῆτε, ἐάν τοῦ νοῦ τὰς προτροπὰς κι' αὐτῆς ἀκολουθῆτε. Δρόμον καλὸν θά πιάσετε, κι' ἐκεῖνος θά σὰς βγάλῃ, σὲ λεωφόρον τῆς ζωῆς, φαρδιά πολὺ μεγάλη. Καὶ πάντως ἀκοπώτερον σ' αὐτὴν θά περπατήτε, καὶ στὴ ζωῆ σας, πιὸ πολλὰς χαρὰς θά αισθανθῆτε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ^{ΟΝ}

- 1.— "Ἐχει πολλὰ αἰθέρια ἢ νειότης ν' ἀπολαύσῃ προτοῦ στὴν ὕλη δουλωθῆ, καὶ πληγωθῆ καὶ κλαύσῃ. Γι' αὐτό δὲν εἶναι φρόνιμον νά βιάζεται ὁ νέος, στούς πόθους μόνῃς τῆς καρδιάς, ἄς ἀντιδρᾷ γενναῖως Διότι μὴν ἢ καρδιά δὲν εἶναι ἰκανὴ ὅπως ὁ νοῦς μαζί μ' αὐτήν, τὸ πρέπον νά φρονῆ. Γιὰ τοῦτο ἄλιν συνιστῶ καὶ ἐπαναλαμβάνω κάτι, πού σὰς τὸ ἔχω πῆ καὶ λίγο παραπάνω.

*

- 2.— Δὲν σὰς ἐδόθη ἢ καρδιά γιὰ νά σὰς διοικῆ, ὁ διοικῶν, στὴν κεφαλὴν ἀγρύπνως κατοικεῖ. Μόνον αὐτὸς ποδηγετεῖ, μόνον αὐτὸς φωτίζει καὶ τὸ κακὸν ἀπ' τὸ καλόν, μόνον ὁ νοῦς χωρίζει.
- 3.— 'Ὁσάκις κάτι ἢ καρδιά ποθεῖ καὶ σὰς ζητάει, αὐτὸν ὁ νέος ἐν σπουδῆ, ἀμέσως ἄς ρωτάει. Καὶ μετὰ σκέψιν ὠριμον ὅτι αὐτὸς ἐγκρίνει, ἂν ἢ καρδιά τὸ δέχεται, καὶ συμφωνεῖ κι' ἐκείνη. Τὸ εὐτυχίσι διαρκῆς τῶν νειοῦς θ' ἀναμένη πού τῆ καρδιά τους μὲ τὸ νοῦ ἔχουνε ἠνωμένη.

*

- 4.— 'Ἄλλ' ἂν ἐκείνη ἀντιδρᾷ, καὶ ἄλλα σὰς ζητάει, προσέξατε ! ἢ κρίσιμος ἢ ὥρα σας κτυπάει. Τὸν νοῦν ἀκολουθήσατε, ἐκεῖνος θά σὰς σώσῃ· θέλῃσιν καὶ ἐγκράτειαν ἐκεῖνος θά σὰς δώσῃ.
- 5.— 'Ἐγκράτεια ! Πάλῃ θά πῆ, τοῦ νοῦ πρὸς τὴ καρδιά, καὶ πρέπει νάβῃ νικητῆς, ὁ ΝΟΥΣ ΣΑΣ, βρὲ παιδιὰ. Γιατί ἢ καρδιά ὅτι ζητᾷ, συνήθως γοητεύει, μὰ σὰν πραγματοποιηθῆ μᾶς ἀπαγοητεύει. Μᾶς κάμει νά λυπούμεθα καὶ νά μετανοοῦμε, ψυχὴν καὶ σῶμα τυραννεῖ, κι' ἀγιάτρευτα πονοῦμε.
- 6.— Πολλάκις δ' ἓνας πόθος τῆς ἀρκεῖ νά καταστρέψῃ ὀλόκληρὴ μας τὴ ζωῆ. Καὶ τότε τί θά τρέξῃ ; Κόλασις ὁ Παράδεισος γίνεται τῆς ζωῆς, καὶ φθίνουσα ἢ νειότης μας, βρῶμα γίνεται γῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε^{ΟΝ}

- 1.— Μὰ ἐπὶ τέλους ἐγκρατεῖς γενήτε βρῆ παιδιά
καὶ σώσατε τὰ νειᾶτα σας ἀπ' ἔτσι μιὰ καρδιά.
Καρδιά πού τόσο ἀντιδρᾶ, καὶ τόσο παρακοῦει
στοῦ νοῦ τὰς σκέψεις τὰς ὀρθὰς καὶ δαίμονας ἀκούει
Πιάστε καὶ ξεριζώστε την, στοὺς δαίμονας ἄς πάει
ἢ μάθετε κι' αὐτὴν μὲ σᾶς, τὸν νοῦν σας νὰ ρωτᾶτη,
- 2.— Γιατί ἀλλοίμονον σὲ σᾶς, ἐάν ἀβασανίστως
ὅτι αὐτὴ σᾶς παριστᾶ δέχεσθε, κι' εὐχαρίστως.
Αὐτὴ! τὴν ἐπιφάνειαν συνήθως μόνον βλέπει
τῶν πόθων πού σᾶς παριστᾶ, τὸ βάθος παραβλέπει!
Μά, τί στοῦ βάθος κρύπτεται, αὐτὸ ὁ νοῦς τὸ βλέπει,
γι' αὐτὸ λυπεῖται καὶ πονεῖ, γι' αὐτὸ δὲν παραβλέπει.
- 3.— Γι' αὐτὸ καὶ σεῖς μὴ πείθεσθε στοὺς πόθους τῆς καρδιάς σας
νὰ σώσετε τὰ νειᾶτα σας, νὰ σώσετε τὴ γειὰ σας.
Ἔχετε λιγ' ὑπομονή, κι' ὄλων θάρθη ἢ ὠρα
κι' ὅλα τὰ σήμερον πικρά, γλυκὰ θὰ γίνουν δῶρα.
- 4.— Ἔχετε ὑπ' ὄψιν τοὺς καρπούς, πού πρὶν νὰ ὀρμάσουν
ὅσοι τοὺς φᾶνε, στόμαχον καὶ γεῦσιν θὰ χαλάσουν.
Μὰ ὅταν τοὺς ἀφήσουνε καὶ ὀρμιοὶ γενοῦν,
ὠφέλιμοι, μὰ καὶ γλυκεῖς στὴ γεύσιν θὰ φανοῦν.
Ξεύρετε δὲ ὅτι «καιρὸς παντὶ πράγματι» εἶναι,
καὶ στὸν καιρὸν του κάθε τί, πολλῆς ἀξίας εἶναι.
- 5.— Ὅπως διψᾶει μιὰ πηγὴ ξερῆ, ὕδατος ἄνευ,
κι' ἐδῶ ὀλίγ' ὑπομονή, «εἶν' ἐκ τῶν ὄν οὐκ ἄνευ».
Αὐτὴ θὰ φέρη τὴν στιγμὴν, πού ἡ καρδιά ποθεῖ,
ἀλλ' ἐπειδὴ βιάζεται, προῶρως σᾶς ὠθεῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ^{ΟΝ}

- 1.— Εἶν' ἡ νεότης κάτι τί πού πείθεται εὐκόλως
καὶ δὲν ἀντιλαμβάνεται πού ἐνυπάρχει δόλος.
Ὁ κίνδυνος πού κρύπτεται, ὑπούλως πού φυλάει,
χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῆ, τὸν βλέπει καὶ γελάει!
Γιατί ἡ πείρα πού πολλὰ μαθήματα μᾶς δίνει,
ἀνεπηρέαστον τὸν νοῦν τῆς νεότητος ἀφήνει.
- 2.— Μὰ πρὶν ἢ πείρα, φρόνησιν ἔμπρακτον τὴν διδάξει,
γιατί προνοίας θείας φῶς, νὰ μὴν τὴν ἀπαλλάξει,

ἀπ' τοὺς κινδύνους τῆς ζωῆς, κι' αὐτὴ νὰ τὴν διδάξει,
πῶς πρέπ' ὁ νοῦς μὲ τὴ καρδιά νὰ βρίσκωνται ἐν τάξει;

*

- 3.— Γι' αὐτὸ ΑΥΤΗ μᾶς ἔδωσε, ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΝ καὶ ΝΟΥΝ
καὶ στοὺς γονεῖς ἐπέβαλλε, τόσο νὰ μᾶς πονοῦν».

*

- 4.— Ἦδη ἡ θεία πρόνοια στὰ νειᾶτα ἔχει δῶση
ὅτι ὠραῖον καὶ καλὸν στὴ πῶ μεγάλη δόσι.
Καὶ μόνον ἀπ' αὐτὰ ζητᾷ ἐγκράτειαν πολλήν,
μὰ θὰ τὴν εὔρουνε κι' αὐτὴν, στοῦ νοῦ τὴν συμβουλήν.
Ὅταν τὸν νοῦν ρωτήσουνε, αὐτὸς θὰ τὰ φωτίσει,
στῆς ἐγκρατείας τὴν ὁδὸν θὰ τὰ ποδηγετήσῃ.
- 5.— Ἄλλ' ἄς προσέξουν, ἡ καρδιά νὰ μὴ μεσολαβήσῃ
πολύ ἐγκαίρως, γιὰτ' αὐτὴ, τὸ φῶς τοῦ νοῦ θὰ σβύσῃ,
ἂν δὲν προφθάσῃ πρὶν ὁ νοῦς κᾶπως νὰ ὀρμάσῃ,
ὥστε μὲ σθένος στάς ὀρμάς αὐτῆς νὰ ἀντιδράσῃ.

*

- 6.— Ἐγκράτεια! Μὰ ξεύρετε τί σημασίαν ἔχει
ὁ νοῦς μᾶς ἀπὸ τῆς καρδιάς τὰς προτροπὰς ν' ἀπέχη;
Ὅταν μᾶς ἐπὶ κόσκινο καὶ ζυγαριὰ τὰς βάλῃ
καὶ ἰδῇ ὅτι συμπέρασμα κακὸ γι' αὐτὲς θὰ βγάλλῃ;
7.— Σῶφρων καὶ θεληματικὸς γίνεται κάθε νέος
καὶ στῆς ζωῆς τ' ἀντίξοα ἀνθίσταται γενναίως.
Θέλησιν καὶ ἐγκράτειαν ὁπόταν ἀποκτήσῃ,
καὶ τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς στὰ νειᾶτα περπατήσῃ.
Σ' ὄλην τὴν ἄλλην του ζωὴν θὰ νιώσῃ εὐτυχίαν
καὶ ἀγαλλίασιν ψυχῆς, καὶ σώματος ὑγείαν.
- 8.— Ἄλλὰ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς νεοὺς βιάζονται ν' ἀπολαύσουν,
γιατί δὲν ξεύρουν πῶς γι' αὐτὸ, πολὺ πικρὰ θὰ κλαύσουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ^{ΟΝ}

- 1.— Ὡ νειᾶτα! τὴν ἀξίαν σας ὀλίγον αἰσθανθῆτε,
τὰ δῶρα πού στοῦ διάβα σας, σᾶς δίδουν ὀσφρανθῆτε,
φιλτράρετέ τα μὲ τοῦ νοῦ τὸ φίλτρον, πρὶν γευθῆτε,
διαλέξετε τὰ ὠφέλιμα, ἀπ' τ' ἄλλα φυλαχθῆτε.
Ἔχετε ὁδηγὸν τὸν νοῦν, μόνον αὐτὸν ρωτᾶτε,
ἐγκράτειαν καὶ θέλησιν, ἔτσι θὰ ἀποκτᾶτε,

- *
- 2.— Κι' όταν με προτερήματα τοιαῦτα προικισθῆτε,
καί τās ὑποχρεώσεις σας βαθεῖα θά αἰσθανθῆτε,
καί θά τās ἐκπληρώσετε. Ὅποταν ὀρκισθῆτε,
στὸν ὄρκον σας ἀκλόνητοι σὰν βράχοι θά σταθῆτε.
Γιὰ τὴ γλυκεῖα πατρίδα μας πιστά θ' ἀγωνισθῆτε,
ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν πολὺ θά κουρασθῆτε.
- 3.— Ἄλλὰ κι' ἀπ' ὅλους πιὸ πολὺ ἐσεῖς θά εὐφρανθῆτε,
καί τοὺς καρπούς τῶν μόχθων σας, σεῖς πρώτοι θά γευθῆτε.
Σεῖς πρώτοι θ' ἀπολαύσετε ὅτι καλὸν ποθῆτε,
κι' ἀπ' ὅλους μας εἰλικρινῶς πολὺ θ' ἀγαπηθῆτε.
- 4.— Καί ἂν ἀπ' τὸ καθῆκον σας δὲν ἀπομακρυνθῆτε,
καί προτιμῆσετε γι' αὐτὸ καὶ νά θυσιασθῆτε.
Ἄπ' τὴν φυλὴν ὀλόκληρον ἀφοῦ στεφανωθῆτε,
αἰώνια θά ζήσετε, πολὺ θά δοξασθῆτε.

*

- 5.— Κι' ἐφ' ὅσον λογοπαίξαμε ἀρκοῦντως μὲ τὸ «θῆτε»,
καλὸν θά εἶναι, ψυχικῶς ὅλοι νά ἐνωθῆτε.
Ἡ ἔνωσις φέρει ἰσχύν, γι' αὐτὸ νά προσπαθῆτε,
τοῦ διχασμοῦ τās ἀφορμάς μὲ σθένος ν' ἀπωθῆτε.
- 6.— Τὸ πρόσφατόν μας παρελθόν, ἂν αἴφνης θυμηθῆτε,
τοῦ διχασμοῦ τὴ καταντία, βαρεῖα θά αἰσθανθῆτε.
Γι' αὐτὸ παιδιὰ σὰς συνιστῶ καὶ πάλιν, **ΕΝΩΘΗΤΕ!**
σὲ μνιά ψυχῇ, σὲ μνιά καρδιά. **ΠΟΤΕ ΜΗ ΧΩΡΙΣΘΗΤΕ!**
- 7.— Στὸ πνεῦμα τῆς ἐνώσεως, ὅλοι προσκολληθῆτε,
καί μὲ τās σωστικὰς ἀρχὰς αὐτοῦ ἐμποτισθῆτε.
Μὴ σὰς χωρίσουν κόμματα, πειθαρχικοὶ σταθῆτε,
τότε, πολὺ θά πάτε μπρός, καὶ θά ἐκτιμηθῆτε.
Τὸ νέον ρεῦμα τῆς ζωῆς τοῦ Κράτους **ΑΣΠΑΣΘΗΤΕ**
μόνον ὅτ' εἴσθε **ΕΛΛΗΝΕΣ**, ὅλοι ἐνθυμηθῆτε.
Κι' ἔτσι μὲ χρόνια μὲ καιροὺς μνιά μέρα θά βρεθῆτε,
σὲ μνιά μεγάλη Ἐκκλησιά, καὶ θά λειτουργηθῆτε
καὶ λειτουργία π' ἔμεινε στὴ μέση μνιά φορὰ
σεῖς θ' ἀποτελειώσετε μ' ἀνέκφραστη χαρά.
Σώτεια εἶν' ἡ ἔνωσις! ὦ Νέοι! Ἐνωθῆτε!
καταστροφή ὁ διχασμός! Παιδιὰ μὴ χωρισθῆτε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'ΟΝ

- 1.— Παιδιὰ! σκεφθῆτε σοβαρά! ἐφ' ὅσον εἴσθε νέοι,
στοὺς νέους ἐπιβάλλετε, νά φαίνωνται γενναῖοι.
Τοὺς νέους τοὺς περικυκλοῦν, ἀμέτρητες παγίδες,
καὶ κίνδυνοι πολλῶν εἰδῶν καὶ πολλαπλαῖ φροντίδες.
- 2.— Καί πρέπει νά παλαίσητε, νά βγῆτε **ΝΙΚΗΤΑΙ**,
Πρὸς τοῦτο, τῶν προγόνων μας γενῆτε **ΜΙΜΗΤΑΙ**.
Ἐγκράτειαν σπουδάσατε φρόνησιν διδαχθῆτε,
θέλησιν ἀποκτήσατε, γιὰ νά προφυλαχθῆτε.
- *
- 3.— Ἡ **ΘΕΛΗΣΙΣ!** Εἶναι κι' αὐτὴ πολὺ βαρὺ στοιχεῖον,
καὶ παίζει ρόλον σοβαρόν, στὸν πρόσκαιρόν μας βίον.
Αὐτὴ τοῦ νοῦ τās σοβαρὰς σκέψεις ἐπιδιώκει
καὶ τῆς καρδιᾶς τās ἐλαφρὰς τάσεις ἀποδιώκει.
Αὐτὴ στὸν χαρακτῆρα μας νεῦρα γερὰ χαρίζει,
αὐτὴ μᾶς κάμει σοβαροὺς, τὸ ἦθος μας ἀνδρίζει.
Καὶ στιβαρὰ μᾶς ὁδηγεῖ σὲ ἄλλην ἡλικίαν,
σὲ ἄλλην ὥραν τῆς ζωῆς, παραγωγὸν γλυκεῖαν.

ΑΘΗΝΑΙΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'ΟΝ

- Στὴν **ΑΝΔΡΙΚΗΝ** πιά φθάνουμε, ὠριμασμένην ὥραν,
τὴν μάγον, τὴν παραγωγόν, ἐργώδη, καρποφόραν.
ὦ Πόσα μᾶς φιλοδωρεῖ καὶ πόσα μᾶς χαρίζει
ἡ ὥρα τῆς παραγωγῆς, αὐτὴ τοῦ μᾶς ἀνδρίζει;
Πῶς, τῶν ὠρίμων πιά καρπῶν, χυμὸν ἀποστραγγίζει.
μᾶς τὸν ποτίζει, καὶ μ' αὐτόν, τὰ στήθη μας δροσιζει;
- *
- 3.— Κόπους καὶ μόχθους ἀπαιτεῖ ἡ ἀνδρική ἡ ὥρα,
μὰ ὅλους μᾶς τοὺς ἐξοφλεῖ μὲ καρποφόρα δῶρα.
Τὰ πάντα ἀπαρνούμεθα ἀπὸ τοὺς ἑαυτοὺς μας,
καὶ μοναχὰ φροντίζουμε γιὰ τοὺς νωπούς βλαστοὺς μας.
Πῶς νά τοὺς προφυλάξουμε ὡς ποῦ νά ὠριμάσουν,
μὴν πέσουν χάμω ἐνωρίς, τὰ μύρα τους μὴ χάσουν.
Γιατὶ κινδύνους χίλιους δυό, ποῦ στὴ καρδιά τοὺς θίγουν,
πρέπει νά τοὺς γνωρίσουνε καὶ νά τοὺς ἀποφύγουν.
- *
- 4.— Ἄλλὰ σ' αὐτὸ ποιὸς ἀσφαλῶς θά τοὺς ποδηγετήσῃ,
ἀφοῦ τὴν πείραν ὁδηγὸν δὲν ἔχουν ἀποκτήσῃ;

5.— Γι' αυτό ἡ θεία πρόνοια, ἐκτὸς ἀπ' τὸ μυαλό τους, πού ἄν καί εἶναι ἄωρον, τοὺς σπρώχνει στὸ καλὸ τους. Καί στοὺς γεννήτορας αὐτῶν ΣΤΟΡΓΗΝ ἔχει φυτεύσει, πού ὄλονέν αὐξάνεται χωρὶς νὰ λιγοστεύσῃ Ἀυτὴ φροντίζει δι' αὐτούς, αὐτὴ τοὺς περιθάλλει αὐτὴ ἐντέχνως, ἀρετὰς στὸν νοῦν τους ὑποθάλλει. Αὐτὴ χωρὶς νὰ κουρασθῇ χωρὶς νὰ ἀπαυδῆσῃ σώματα καὶ ψυχὰς αὐτῶν, μοχθεῖ γιὰ νὰ ἐνδύσῃ, μὲ ὄλα τὰ ὠφέλιμα πού θὰ τοὺς χρησιμεύσουν, τὸ τῆς ζωῆς των πέλαγος, μὲ πείραν νὰ ὀδεύσουν. Αὐτὴ! Τὰ πάντα κατορθεῖ, τὰ πάντα ὑπομένει, δὲν ἐξαντλεῖται, διαρκῶς ἡ ἴδια πάντα μένει. Ὡς πού νὰ ἴδῃ τοὺς νωπούς καρπούς νὰ ὠριμάσουν, τὰ μύρα τους νὰ ἐκχυθοῦν καὶ νὰ εὐωδιάσουν.

*

6.— Τότε κι' αὐτὴ πληρώνεται. ΣΤΟΡΓΗ ἀντὶ ΣΤΟΡΓΗΣ, ΧΑΡΑΣ κι' ΑΓΑΛΛΙΑΣΕΩΣ, ἐκ θείας προσταγῆς, Νομίσματα πολλῆς τιμῆς καὶ ἀνυπαλόγου, μ' αὐτὰ πληρώνει τοὺς γονεῖς ἢ χάρις τοῦ ὕψιμου.

7.— Καί τότε πλέον στὰ παιδιά τὸν ἀνδρισμὸν δωροῦν κι' ἐκείνοι πρὸς τὰ γηρατειὰ ἡσύχως προχωροῦν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'ΟΝ

1.— Καί μπαίνουμε στῶν γηρατειῶν ὥρα τὴν κοπιώδη τὴν στείραν ὅπως εἶπαμε, ἀλλὰ καὶ ὄνειρώδη.

*

2.— «Φοβοῦ τὸ γῆρας» εἶπε τις, «οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον» σωρεῖα τὸ ἀκολουθεῖ παντοίων ἀλγηδόνων.

*

3.— Ναί! Ἐχ' ἐν μέρει δίκαιον ἐκεῖνος πού τὸ εἶπε, Ἀλλὰ καὶ κάτι ξέχασε, γι' αὐτὸ δὲν μᾶς τὸ εἶπε. Τὸ γῆρας ναί, τ' ἀκολουθοῦν παντοῖαι ἀλγηδόνες, σωματικὴ ἐξάντλησις καὶ φυσικοὶ ἀγῶνες. Ἀλλ' ἐν ταύτῳ τ' ἀκολουθοῦν, πολλὰς παλιὰς εἰκόνας π' ἔρχονται ὅσων ἀνοίξεως στὸ νοῦ μας χελιδόνες.

4.— Ὅποιος στὰ γηρατειὰ πρὶν μπῆ, νειᾶτα σεμνὰ περάσῃ, καὶ ὅταν μπῆ στὰ γηρατειὰ, πάλιν δὲν θὰ γηράσῃ. Κρίσις τοῦ νοῦ καὶ φρόνησις, μένουν γερῆ σὲ κράσι, καὶ αὐτομάτως ἐνεργοῦν, καὶ βρίσκονται ἐν δράσει. Καὶ ἀναζει κανεὶς μ' αὐτάς, τὰ περασμένα χρόνια, πετὰ σὲ σφαῖρας ὑψηλάς, πρὶν μπῆ στὴ γῆ αἰώνια.

*

5.— Ζῆς πιά ζωὴν πνευματικὴν, μὲ μόνον ἀναμνήσεις, καὶ ἀποκτὰς διάθεσιν, τὸν Πλάστην νὰ ὑμνήσῃς.

6.— Καὶ ὕλην! βρίσκεις ἄφθονον μέσ' στὰ ποιήματά του, πού εἶναι ὄλα ἐν πρὸς ἐν, τόσα καὶ θαύματά του. Αἰνίγματα, μυστήρια, θαυμάσια, μεγάλα! τὰ λύει ὁ νοῦς μας ἐν πρὸς ἐν, μὰ ξεφυτρώνουν ἄλλα.

7.— Καὶ θὰ περάσουνε καιροὶ ἀμέτρητοι ἀκόμα, καὶ τρὶς ἑκατομμύρια, γενιὲς θὰ μποῦν στὸ χῶμα. Ὡς ὅτου τὰ μυστήρια τοῦ θεοῦ ὄντος λύσουν καὶ τότε πλέον τὸν θεὸν ὄλοι θὰ τὸν γνωρίσουν.

8.— Γιατὶ αὐτὸς Μυστήριον εἶναι τὸ πιὸ μεγάλο κι' ἀπ' ὄλους ἂν λυθῇ κι' αὐτό, δὲν θ' ἀπομένῃ ἄλλο. Τὸτ' ὄλα θὰ τὸν αἰσθανθοῦν, χωρὶς κανεὶς νὰ λείψῃ, γόνυ θὰ κλίνουν πρὸς αὐτὸν ἐν θεῖα κατανύξῃ.

9.— Καὶ ὅταν ὄλοι τὸν Θεὸν γνωρίσουν κατ' οὐσίαν, τότε θὰ γίν' αὐτὸ πού λέν, ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ,

10. Τότε ψυχῶν τὰ πνεύματα, μὲ τὸν Θεὸν ὡς πνεῦμα θὰ ἐνωθοῦν. μ' ἐν ἰλαρὸν ἀγάπης αὐτοῦ νεῦμα. Καὶ ὡς αὐτὸς Ἀθάνατος, χωρὶς Ἀρχὴ καὶ Τέλος, ἀθάνατες κι' αὐτὲς μ' αὐτόν, ποτὲ δὲν θάχουν τέλος,

*

11.— Μὰ ὅσοι τότε ἀρνηταὶ τοῦ Πνεύματος, βρεθοῦν, σὲ χωριστὰ στρατόπεδα αὐτοὶ θὰ συναχθοῦν.

12.— Ἐκεῖ, ἐὰν τὸ σφάλμα τους καλῶς ἀντιληφθοῦν, καὶ μετανοίας δάκρυα, ἂν ἀπ' αὐτοὺς χυθοῦν, «κρίμασι δέ, Θεῷ γνωστοῖς», ἐὰν ἐξαγνισθοῦν, εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ ἔλεος πάλιν θὰ ἀφεθοῦν.

*

13.— Γι' αὐτὸ ἡμεῖς καὶ δι' αὐτοὺς μνημόσυνα τελοῦμεν, τὸν Πλάστην καὶ Δημιουργόν, θερμῶς παρακαλοῦμεν. Ἰλεως ὅπως καὶ γι' αὐτοὺς γενῆ καὶ συγχωρήσῃ τὰ σφάλματά των ἐπὶ γῆς, κ' ἡσύχους τοὺς ἀφήσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ^{ΟΝ}

1. — ὦ Πανοικτίρμων ὕψιστε. ὦ πανσοφίας Πνεῦμα!
σκόρπα στήν ἀνθρωπότητα, Σῆς εὐσπλαχνίας ρεῦμα.
Θεέ! Ἀγάπης καὶ Στοργῆς. Θεέ! Μακροθυμίας,
Σύ! ρύθμιζε τὰς σκέψεις τῆς καὶ τὰς ἐπιθυμίας.
Θεέ! Γλυκεῖα ἀκένωτος πηγὴ, φιλανθρωπίας!
Σύ! τῆς καρδιάς τῆς στείρευσον, πηγὴν μισανθρωπίας.
Θεέ! Ποῦ πάντα συγχωρεῖς. Θεέ! γλυκεῖας συμπόνιας.
σῶσε τὴν ἀνθρωπότητα, ἀπὸ ΑΡΑΣ ΑΙΩΝΙΑΣ.
2. — Τὸν νοῦν αὐτῆς, Σύ! φώτισε, καὶ μέσα στὴ καρδιά τῆς
αἴσθημ' ἀγάπης ἀναψε, καὶ σῶσε τὰ παιδιά τῆς.
Ἀπομάθε τὴν νὰ ζητᾷ στήν ὕλην εὐτυχία
ἀφοῦ τῆς ὕλης οἱ καρποὶ σκορπᾶνε ΔΥΣΤΥΧΙΑ.
3. — Στὸ Πνεῦμα ἄς προσκολληθῆ, αὐτοῦ ἄς γίνῃ λάτρης
καὶ μόνον ἄς ἀμύνεται, «ΥΠΕΡ ΒΩΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΤΡΗΣ»
Ποτὲ ἄς μὴ ἐπιτεθῆ, κι' ἂν τίς ποτὲ τὸ πράξῃ
τὸ πνεῦμα τῆς ὀλότητος, τὸν δρόμον του ἄς φράξῃ.

*

4. — Στίγμα θὰ μείν' αἰώνιον τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος
ἢ πτώσις σὲ ὀλίσημα ἐνὸς φρικτοῦ ἀγῶνος,
ὡς εἶναι ὁ σημερινός. Μία ἀνθρωποσφαγή,
ποῦ κάθε αἴσθημα ἀγνόν, θὰ διώξῃ ἀπ' τὴ γῆ.
Καὶ εἰς ἐρείπια τὸ πᾶν, θὰ μετατρέψῃ πάλι,
μία ἀψυχολόγητος ὑπὲρ τῆς ὕλης πάλι.

*

5. — Θεέ, ΕΙΡΗΝΗΣ! σκόρπα ΣΥ! στὰ πνεύματα ΓΑΛΗΝΗΝ,
καὶ ἀπ' αὐτὴν ἄς φωτισθοῦν, κι' ἄς φέρουν τὴν, ΕΙΡΗΝΗΝ,
ΘΕΕ! Συγγνώμης, Οἰκτιρμῶν, Συμπόνιας καὶ Στοργῆς,
Σύ! τὴν ΕΙΡΗΝΗΝ δώρησέ πάλιν ἐπὶ τῆς γῆς.
6. — Ἐξ ἀπροσίτου σου φωτός, Σύ! σκόρπα φῶς ἐλπίδος,
Σύ! τὰ δεινὰ κατάπαυσον, τῆς νέας καταιγίδος.
Ἡ παντοδυναμία σου, ἄς γείνη αἰσθητή,
ὡς ἡ εἰρήνη ἔγινε, ἀπ' ὄλους ποθητή.
Σῶσε τὴν ἀνθρωπότητα, ἄς εἰρηνεύσ' ἡ γῆ,
ἀρκεῖ ἐν νεῦμα σου γι' αὐτό, ἢ μινιά σου προσταγή.

*

7. — Δόξα καὶ πάλιν τῷ Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,
καὶ εὐδοκία σ' ὄληνε τὴ πλάσι σου ἄς γίνῃ.
Ἄγγελοι ἔψαλλαν αὐτά, τότε στὴ γέννησί σου,
τώρα! πολέμου ὄρφανά. ΑΣ ΓΙΝ' Η ΘΕΛΗΣΙΣ ΣΟΥ,
ΤΕΛΟΣ

ΦΩΣ ΕΝ ΣΚΟΤΕΙ

(ΑΛΩΣΙΣ)

Μινιά μέρα ἀνοιξιὰτι κη, μινιά μέρα ἀποφράδα
σ' ἐνός Μαΐου μακρινοῦ τὴν πέμπτη ἑβδομάδα.
Βαρὺ σκοτάδι πλάκωσε καὶ καταχνιά κι' ἀντάρα
στὴν κεφαλὴ τοῦ ἔθνους μας! ΤΟΥ ΔΙΧΑΣΜΟΥ κατάρρα!
Δὲν εὗρισκε Ρωμῆος κανεῖς, τὴν κεφαλὴν ποῦ κλίνει,
θρήνοι παντοῦ καὶ κοπετοὶ! μέρες ΘΑΝΑΤΟΥ εἶναι,
'Ο Θάνατος δὲν πρόφθανε ψυχὰς ν' ἀποκομίζῃ,
τοῦ Κερατίου τὰ νερά, αἷμα τὰ κοκκινίζει!
Σὲ μινιά μεγάλη ΕΚΚΛΗΣΙΑ! μεγάλη τῆς ἡ χάρι,
κι' ἐκεῖ ἀμέτρητες ψυχές, ὁ χάρος ἔχει πάρη.
Χάρος σπυλῆς ἀπελπίσας, τὸ πᾶν ἔχη καλύψη,
τὴ ΡΩΜΗΟΣΥΝΗ! ὅλα πᾶ ἔχουν ἐγκαταλείψῃ!
Δόξαν, μεγαλοπρέπειαν, πλοῦτη καὶ μεγαλεῖα,
ὁ ΔΙΧΑΣΜΟΣ, στὴν ΕΝΩΣΙ παρέδωκε ὡς λεία,
ἀφοῦ γενναίως ἔπεσε, ὑπὲρ Βωμῶν καὶ Πάτρης,
ἕνας μέγας ΒΑΣΙΛΗΑΣ ἰδανικῶν εἰς Λάτρης.
Κι' ἀπέμεινε στὸ ΕΘΝΟΣ ΜΑΣ μοναδικὴ ΕΛΠΙΣ,
ἡ πίστις του πρὸς τὸν ΘΕΟΝ, κι' ὁ κλῆρος ὡς ΑΣΠΙΣ.
Η ΠΙΣΤΙΣ! μόνον φάρμακον, τοῦ πόνου τῆς καρδιάς του,
ὁ ΚΛΗΡΟΣ! φῶς μοναδικόν, τοῦ σκότους τῆς σκλαβιάς του.

*

Ἐκτοτε ὁ Θεοσεβῆς τῆς Ἐκκλησίας κλῆρος,
ἐδείχθη ἀπαράμιλλος, ΓΙΓΑΣ, ΤΙΤΑΝ, καὶ ΗΡΩΣ.
Προορισμὸν του ἔθεσε στερήσεις καὶ θυσίας,
ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν, ἔγειν' αὐτοθυσίας.
Μεστός καρτερικότητος, πλήρης Θεοσεβείας,
τὰς προσβολὰς ἐδέχετο μινιάς ἀνηκούστου βίας.
Τὴν ἡγεσίαν τότε αὐτὸς ἀνέλαβε στὰ χέρια,
κι' ἂν, τὸν λαίμῳ του ἔκοβαν, κατακτητῶν μαχαίρια:
Ποτὲ δὲν τὸν ἀπῆλπισε, ὁ ματωμένος χάρος,
ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, νέον ἀντλοῦσε ΘΑΡΡΟΣ.

Και τὸ μετέδιδε γοργὰ καὶ σ' ὅλους τοὺς πιστοὺς,
ἐπὶ αἰῶνας τέσσαρας, στοῦ γένους τοὺς βλαστούς.

*

Μὰ πῶς νὰ ποῦμε ἓν πρὸς ἓν, τοῦ κλήρου μας τὰ πάθη,
μ' αὐτὰ αὐτὸς σκορποῦσε φῶς, στῶν καρδιῶν τὰ βάθη.
Μ' αὐτὰ καὶ μετὴν διδαχὴ τῆς ΝΥΧΤΑΣ με ΦΕΓΓΑΡΙ
στῶν σκλαβωμένων τις καρδιές, σκορποῦσε θεία χάρι.
κι' αὐτὴ τοὺς ἐνδυνάμωνε, ὡς θεία εὐλογία
στὴν Θεῖαν πίστην τοῦ Χριστοῦ, στὴν πίστην τὴν ΑΓΙΑ.
'Ἡ πίστις δέ, τὴν ΕΝΩΣΙΝ ἔχουσα θεωρίαν,
μνιά μέρα τοὺς ὁδήγησε πρὸς τὴν ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ.

*

«Ὅταν «μέ χρόνια με καιρούς» τῆς πίκρας τὸ ποτήρι
ξεχείλισε, καὶ ξέσπασε σὲ κάποιον μοναστήρι.
'Ἡ πίκρα τῆς φρικτῆς σκλαβιάς, τὸν νοῦν εἶχε τονώση,
ἡ διδαχὴ τοῦ κλήρου μας, ψυχὰς εἶχε ἐνώση.

*

Καὶ τότε ὁ Παλαιῶν Πατρῶν, σημαίαν λευτεριάς
σηκώνει! Καὶ μαζί μ' αὐτὸν σηκώνει ὁ Μωρῆας
Κι' ἀκολουθοῦν μετὴν σειράν ὅλοι οἱ τοιοῦτοῦ γένους,
γιατὶ σκλαβιά καὶ διδαχὴ τοὺς εἶχαν ἠνωμένους.
Καὶ ἠνωμένοι «στοῦ Χριστοῦ τὴν πίστην τὴν Ἁγίαν»
ξεσπάθωσαν ὅλοι μαζί «γιά τὴν ἐλευθερίαν».
Κι' ὅλοι μαζί ὀρκίσθηκαν, «ὄρκον φωτιᾶς καὶ λαύρας»
σὲ μοναστήρι ξακουστό, τὸ τῆς «Ἁγίας Λαύρας».

*

Καὶ πέρασαν χρόνια πολλὰ καὶ αἱματοβαμμένα,
μὰ χρόνια πού αἰῶνια θὰ μείνουν δοξασμένα.
'Ὡς ὅτου φῶς ἐλευθεριάς διέλυσε τὰ σκότη
τῆς αἰωνίας μας σκλαβιάς, κ' εἶδομεν φῶς! ἔν σκότει.

*

Τώρα παιδιά προσέξατε σ' αὐτὰ πού θὰ σᾶς πῶ,
καὶ ἔχετε τὰ διαρκὴ τοῦ βίου σας σκοπό.
Ο ΔΙΧΑΣΜΟΣ! πολλές φορές μᾶς ἔχη καταρρίψη,
ἡ ΕΝΩΣΙΣ! πολλές φορές μᾶς ἔχη ἀναδείξη.
Γι' αὐτὸ μακρὰν τοῦ διχασμοῦ, διὰ παντός σταθῆτε,
στὴν ἔνωσιν διὰ παντός, ὅλοι προσκολληθῆτε.
'Απὸ τὴν ἱστορίαν μας πρέπει νὰ διδαχθοῦμε,
γιατὶ ἂν ξαναπέσουμε, γιά πάντα θὰ χαθοῦμε.

ΔΙΧΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΣ

'Ο Διχασμὸς κι' ἡ Ἐνωσις μνιά μέρ' ἀνταμωθήκαν
σὲ μνιά κοσμοσυνάθροισι καὶ καλοκυτταχθήκαν.
Αἰσθήματα διάφορα στοὺς δυὸ τους γεννηθήκαν,
μὰ πρὸς στιγμὴν ἀπόμερα τῆ διαφορὰ ἀφήκαν,
πλησίασαν πολὺ κοντὰ οἱ δυὸ καὶ ῥωτηθήκαν,
κι' ἀπὸ τὰς ἀπαντήσεις των, εὐθὺς ἐννοηθήκαν.

*

'Ἡ Ἐνωσις μ' εὐγένεια τὸν Διχασμὸ ῥωτάει.
ποιὸ ἔχ' αὐτὸς ἰδανικόν, καὶ τί μ' αὐτὸ ζητάει;

*

Κι' ὁ Διχασμὸς ἀπότομα μετὴν τρόπον εἰδικόν
χωρὶς ντροπὴ ὁμολογεῖ, τί ἔχ' ἰδανικόν.

Καταστροφὰι κι' ἐρέπια! μόνος μου πόθος εἶναι,
ΕΚΕΙΝΑ με εὐχαριστοῦν, καὶ με μεθοῦν ΕΚΕΙΝΑΙ.

'Ἰδανικόν μου εἶν' αὐτὰ, αὐτὰ ὡς δῶρα δίνω,
κι' ἐπιτυχᾶνω μνιά χαρὰ! δεκτὸς ὅπου κι' ἂν γίνω.

*

Μὰ σὺ! γιά πές μου τί ζητᾶς; ἰδανικόν τί ἔχεις;
καὶ σ' ὅσους σὲ ἀκολουθοῦν, τί δῶρα Σὺ! παρέχεις;

*

Κ' ἡ Ἐνωσις τὸν ἀπαντᾷ με πικραμένα χεῖλη
γιατ' ἦτανε ἀδύνατον οἱ δυὸ νὰ γίνουν φίλοι.

*

Πόθος ἐμοῦ κ' ἰδανικόν, καθ' εὐλογία εἶναι
καὶ ὅτι Σέ! εὐχαριστεῖ, γιά Μέ! κατάρα εἶναι.
Δῶρα κι' ἐγὼ ἀντίθετα ἀπ' τὰ δικά σου δίνω.
στὴν Πρόδοτον τὰ βήματα σπρώχνω καὶ κατευθύνω
ἐκεῖνων πού μ' ἀκολουθοῦν. Γι' αὐτὸ με μακαρίζουν,
ὅσοι σὲ με πιστεύουνε, καὶ ὅσοι με γνωρίζουν,

*

Μὰ τότε σὺ ὡς Ἐνωσις κι' ἐγὼ ὡς Διχασμὸς
πρὶν χωρισθοῦμ' ἄς μᾶς ἐνώσ' εἷς κάποιος ἀσπασμὸς.

ΑΘΗΝΑΝ *

*

Εἶπε ὁ Διχασμὸς κι' εὐθὺς τὴν "Ἐνωσι ἀρπάζει
κι' ἀντί φιλιου, δαγκωματιά στὰ δυό της χεῖλη βάζει.
Πληγὴν! ποὺ τρέχει αἵματα στὰ χεῖλη της ἀνοίγει
μ' αὐτὴ βουβὴ τοὺς πόνους της, στὰ δάκρυά της πνίγει.

*

Μὰ ἡ κοσμοσυνάθροισις τὰ αἵματα σὰν εἶδε,
τὴν ἀπρεπὴ ἀναίδειαν τοῦ Διχασμοῦ διεῖδε.
'Ορμᾶ κατὰ τοῦ Διχασμοῦ, μὰ πρὶν νὰ τὸν λυντσάρῃ
ἡ "Ἐνωσις μεσολαβεῖ, φροντίζει νὰ τὸν πάρῃ.
Καὶ στὴν κοσμοσυνάθροισιν μὲ πληγωμένα χεῖλη,
συνηγορεῖ ὑπὲρ αὐτοῦ, σὰν κάποια αὐτοῦ φίλη.

*

'Αφήσατέ τον ξεφωνεῖ, ἐγὼ τὸ σφάλμα ἔχω,
γι' αὐτὸ στοὺς πόνους τῆς πληγῆς, μὲ βλέπετε κι' ἀντέχω'
Στὰ χεῖλη καὶ στὴ γλῶσσα μου φαρμάκι ἔχω βάλ्लη
κι' αὐτὸς μὲ μιὰ δαγκωματιά, θέλησε νὰ τὸ βγάλλῃ.
Καὶ ἂν μ' ἀφήνῃ μιὰ πληγὴ, δὲν εἶναι τ' ἀσπασμοῦ του,
ἀλλ' ἄλλῃ! ποῖο ἀγιάτρευτῃ! Εἶναι τοῦ χωρισμοῦ του!
Τὸ πᾶν προθύμας θάδιθα πὺς πόνους του ν' ἀλλάξω,
τὸ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ Μ' ΕΝΩΣΕΩΣ ΠΝΕΥΜΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ
στὰς σκέψεις του φρονήσεως ὄρρον νὰ ἐνσταλλάξω,
ἀπ' τὰ κακὰ τὰ δῶρα του τὸν κόσμον ν' ἀπαλλάξω.

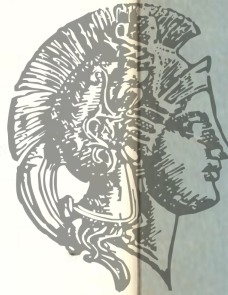
*

Τότ' ἡ κοσμοσυνάθροισις, ἀμέσως ἡσυχάζει
καὶ Διχασμὸν ἀφήνουσα, "Ἐνωσιν πλησιάζει.
Μὲ αἴσθημα πολλῆς στοργῆς βαθειὰ τὴν ἐξετάζει,
Τὰς ἀρετὰς της ἐκτιμᾷ καὶ τὴν ἀποθαυμάζει,
Καὶ κρίνουσα τὴν "Ἐνωσιν ὡς πρὸς τὸν Διχασμὸν
σ' αὐτὸν εὐρίσκ' ΕΓΩΪΣΜΟΝ, σ' αὐτὴν ΑΛΤΡΟΥΪΣΜΟΝ

*

Καταστροφῆς ἐρείπια, Σῆμα, ΕΓΩΪΣΜΟΥ!
καὶ ἀναστήλωσις αὐτῶν, Σῆμα ΑΛΤΡΟΥΪΣΜΟΥ!
'Εγωῖσμὸς καὶ Διχασμὸς, φορεῖς τῆς Δυστυχίας,
'Αλτροῦῖσμὸς καὶ "Ἐνωσις φορεῖς τῆς Εὐτυχίας.
Γι' αὐτὸ παιδιὰ τὸν διχασμὸν μακρὰν σὰς ἀποθῆτε
στὸ Πνεῦμα τῆς Ἐνώσεως γερὰ προσκολληθῆτε.
'Ο ΔΙΧΑΣΜΟΣ! καταστροφᾶς κι' ἐρείπια γεννᾷ,
'Ἡ "Ἐνωσις μᾶς πάει μπρὸς καὶ μᾶς ἀναγεννᾷ.

ΤΕΛΟΣ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΣ ΔΡΑΧ. 15.—

ΕΠΑΡΧΙΑΣ » 16.—